

תת"ע 6769/12/13 - מדינת ישראל נגד שלמה קניאס

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 6769-12-13 מדינת ישראל נ' קניאס
בפני כב' השופטת מרים קסלסי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שלמה קניאס

הנאשם

הכרעת דין

מבוא

לנאשם ניתן דו"ח בגין שימוש בטלפון נייד ללא דיבורית. מדובר בבירור קנס בסך 1,000 ₪. הנאשם ביקש להישפט טען כדלקמן:

"החזקתי ביד מכשיר מירס אני נהג באוטובוס זעיר. המכשיר מירס משמש לי כווקי טוקי בלבד, מכשיר קשר. מציג מסמכים מחב' מירס שמוכיחים כי אין שימוש במכשיר כטלפון כשאני מקבל קריאה אני לוחץ על המכשיר ואז זה מתחבר לדיבורית של מירס...כל זמן השיחה אני חייב ללחוץ על הכפתור במכשיר" (פרוטוקול מיום 20/1/14 עמ' 1).

היות שהנאשם לא הכחיש אחיזת מכשיר המירס בתנועה ואף לא את קיומה של השיחה, ביקשתי מהמאשימה לסכם בשאלה, האם מכשיר מירס, שלא מבוצעות בו שיחות כלל והשימוש בו יועד כמכשיר קשר בלבד, הוא מכשיר טלפון נייד שהאחיזה בו, בזמן תנועה, ללא דיבורית אסורה על פי הדין.

לאחר בדיקת הסוגיה, ומשנוכחי כי זו לובנה ונדונה בפסיקה, כמו גם פירוש החוק והגדרת המושג "טלפון", הגעתי למסקנה כי אכן מכשיר "מירס" הוא "טלפון" כהגדרתו בחוק ועל כן האחיזה בו והשימוש, בעת שהרכב בתנועה, ללא דיבורית, אסורים, הכל כמפורט להלן:

החוק

תקנה 28 לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 קובעת כדלקמן:

עמוד 1

"(א) נוהג רכב חייב להחזיק בידי או ההגה או הכידון כל עוד הרכב בתנועה; אולם רשאי הוא להסיר יד אחת מן ההגה או הכידון אם עליו לעשות בה דבר להבטחת פעולתו התקינה של הרכב או לקיום כללי התנועה.

(ב) (1) בעת שהרכב בתנועה, הנוהג ברכב -

(א) לא יאחז בטלפון קבוע או נייד, ולא ישתמש בהם ברכב אלא באמצעות דיבורית;

(ב) לא ישלח או יקרא מסרון (s.m.s);

(2) בתקנת משנה זו -

"דיבורית" - התקן המאפשר שימוש בטלפון בלא אחיזה בו ובלבד שאם ההתקן מצוי בטלפון, הטלפון יונח ברכב באופן יציב המונע את נפילתו;

"טלפון" - מכשיר המיועד לתקשורת אשר קיימים בו לחצנים לחיוג." (הדגשות שלי-מ.ק.)

מכשיר מירס הוא מכשיר המיועד לתקשורת אשר קיימים בו לחצנים לחיוג ועל כן עונה על ההגדרה של **טלפון**, גם אם במועד האירוע השימוש שנעשה בו היה שימוש כמו במכשיר קשר בלבד.

יצוין כי תקנה זו עברה שינוי בשנת 2007 ונוספה לה הגדרת "טלפון".

עוד קודם לשינוי, הגישה הנוהגת היתה על פי כב' השופטת שטרסברג-כהן ברע"פ 4133/99 צימרינג נ' מדינת ישראל, לא פורסם (מיום 11.7.99) כשהביעה עמדתה כדלקמן:

"כשלעצמי, הייתי רואה מכשיר קשר כמכשיר טלפון לצורך התקנה ולפיכך חלות על המקרה הן תקנה 28(א) והן תקנה 28(ב) ולפי שתיהן נעברה על-ידי המבקש עבירה".

ראה גם ע"פ (ת"א) 70433/03 אורי נ' מדינת ישראל, לא פורסם (מיום 7.9.04) שם קבע כב' הש' דוד רוזן כי יש לאמץ את אמירת האגב של השופטת שטרסברג כהן בפס"ד צימרינג וכי מכשיר קשר ומכשיר טלפון הם היינו הך מבחינת תקנה 28 והנה דבריו:

"המחוקק אסר בלשון ברורה על נהג להסיר יד אחת מן ההגה, אלא אם עליו לעשות את הדבר לשם הבטחת פעולת תקינה של הרכב, או לקיום כללי התנועה.

שימוש במכשיר טלפון שהוא אינו יכול לחסות תחת כנפי הביטויים: "הבטחת פעולת התקינה של הרכב או לקיום כללי התנועה", אלא בנסיבות יוצאות דופן, שאינן נוגעות לנשוא ענייננו.

אינני רואה כל הבדל בין מכשיר טלפון נייד ובין מכשיר מירס הפועל כטלפון נייד, או מכשיר מירס הפועל בדומה למכשיר קשר. מדובר במכשירים שנועדו לאפשר דיבור ושיח בין בני אדם. העובדה שמכשיר אחד מושתת על טכנולוגיה כזו והמכשיר השני מושתת על טכנולוגיה אחרת, אינה ממין העניין. כמו שהבדלים בין הטכנולוגיות השונות המפעילות את המכשיר, אינם מענייננו, כך אין משמעות לעובדה, שמכשיר אחד נקרא טלפון נייד, האחר נקרא מכשיר מירס, או שמא יקרא מכשיר "אישי" או מכשיר "העברה", "העצמה" או כל שם אחר. אין באלה כדי לשנות ולהבדיל. השאלה בעיקרה הינה מהות המכשיר ותכליתו.

בשאלה שעל מדוכת דיוננו לא מצאתי כל הבדל מהותי בין מכשיר טלפון נייד לבין מכשיר מירס,

הפועל בדרך מכשיר קשר.... הנה כי כן, מכשיר מירס הפועל בדרך מכשיר קשר, הינו כמכשיר "טלפון" לצורך תקנה 28.

ראה גם ע"ת (איו"ש) 69/06 התובע הצבאי נ' זוארץ, לא פורסם (מיום 25.6.07) שקבע כי הדגש הוא על הבטיחות בנהיגה ולא על מהות השיחה וסוגה או אופן השיחה בטלפון או במכשיר קשר, כדברי ביהמ"ש:

"תכלית החקיקה היא בטיחותית ביסודה. אף שלא נאמר הדבר במפורש, הרי שיש להסיקו מתכלית הדין. האיסור להשתמש במכשיר טלפון, וכאמור לענייננו גם במכשיר קשר, "מירס", או כל מכשיר אחר שמעביר שיח, בין שהוא קבוע ובין שהוא נייד, נובע מן הצורך לשמור על כללי הבטיחות. בתקנה כווננו הדברים לחובת החזקה ההגה בשתי ידיים. אולם, מעבר לכך קיים הצורך למנוע הסחת דעתו של נוהג הרכב מן הדרך והתנועה בה. מי שמחזיק בידו מכשיר ובעת ובעונה אחת משוחח עם אחר, ולעתים מלווה את שיחתו בתנועות, כמי שמדמה את בן שיחו עומד מולו או יושב לידו, אינו יכול להתרכז בנהיגה ובמתרחש בדרך. דעתו נתונה באותה עת לשיחה ולתוכנה - בין דברים חשובים ובין דברים בטלים. בין כך ובין כך, על כורחך אתה מסיח דעתך מן הדברים החשובים המתרחשים בדרך וכשאתה זקוק לשתי הידיים לביצוע פעולת חירום, יד אחת "עסוקה" בהחזקת המכשיר, והמחשבה נתונה לשיחה ולשותף לה.

גם אני סבור, כי האיסור שנקבע בתקנה 28(ב), בדבר שימוש במכשיר טלפון רק אם מותקן מיקרופון ברכב, הוא איסור עצמאי, נושם, חי וקיים בזכות עצמו. משום כך, אין לייחס את השימוש במכשיר, לפי תכלית השיחה וחשיבותה לעניין מצבי חירום, לפעולת תקינות הרכב או בטיחות התנועה. אם אכן, יש חשיבות לשיחה המתנהלת כדי לסייע במצבי חירום או בענייני ביטחון, כפי שנטען בענייננו, יתכבד הנוהג וימצא לו מקום בטוח לעצור בו, וידבר כאוות נפשו, או יתכבד ויתקין מיקרופון (דיבורית) ברכב."

ערעור על פסק הדין נדחה (רע"פ 7593/07 פלוני נ' התובע הצבאי הראשי, לא פורסם מיום 17.4.08), ונקבע כי הגישה של השופטת שטרסברג כהן אינה רק אמרת אגב, אלא מהווה הלכה לכל דבר ועניין.

פסקי דין נוספים שאימצו את האסכולה של שטרסברג-כהן לפיה טלפון ומכשיר קשר הם היינו הך לצורך התקנה: ראה ת' (ת"א) 29879/05 מדינת ישראל נ' הוד גיא, לא פורסם (מיום 9.2.06), ת"ת(אשד') 8356/05 מדינת ישראל נ' פרץ, לא פורסם (מיום 22.2.09).

לאחר תיקון התקנה

לאחר תיקון התקנה, בערעור (תעבורה) 35/07 התובע הצבאי הראשי נ' סרן שתו מטקיה, לא פורסם, מיום 8.6.09, נאמרו הדברים הבאים:

"השוואת שני הנוסחים מעלה כי בנוסחה החדש של התקנה הודגש איסור אחיזת הטלפון בעת שהרכב בתנועה, לרבות שימוש אף שלא על דרך שיחה טלפונית ממש (תקנה 28(ב)(1)(א)). כמו-כן, בתקנה 28(ב)(2) בנוסחה דהיום הוספה ההגדרה למונח "טלפון", אשר לא הייתה קיימת

בתקנה קודם לכן. על פי ההגדרה בתקנה בנוסחה החדש עולה כי כל מכשיר המיועד לתקשורת, שהוא בעל לחצנים לחיוג, יראו אותו, לצורך התקנה, כטלפון. יוצא אפוא, שמכשיר מירס נכנס לגדרי ההגדרה האמורה, שהרי מכשיר זה ודאי נועד לתקשורת וקיימים בו לחצנים המשמשים לחיוג."

ובהמשך:

"מכל האמור יוצא אפוא, כי הן על פי נוסח התקנה הקודם הן על פי נוסחה החדש, מכשיר מסוג "מירס" הוא מכשיר טלפון. ההיתר שנתן המחוקק בסיפא של תקנת משנה 28(ב) לשימוש במכשיר טלפון, מוגבל אך לשימוש שאינו מצריך אחיזה, שימוש שמתיישב עם התכלית הבטיחותית שבבסיס התקנה. כך, על פי נוסחה הקודם של התקנה ישנו היתר לשימוש במכשיר טלפון רק אם הותקנה "דיבורית" ברכב, וגם על פי נוסחה החדש של התקנה מותר השימוש בטלפון רק בעזרת התקן שאינו מצריך אחיזה. המסקנה היא כי מכשיר "מירס", גם כזה המשמש כמכשיר קשר, אסור בשימוש תוך אחיזתו כל זמן שהרכב בתנועה." (הדגשה במקור בבולד בלבד)

גם בפסקי דין שניתנו בשנה האחרונה קיימת תמימות דעים כי מכשיר קשר ככלל ומכשיר מירס בפרט אינם חריגים לכלל והחזקתם ביד בזמן נהיגה אסורה לפי תקנה 28(ב) לתקנות התעבורה. החריג היחיד שנותר בצריך עיון הוא החזקת מכשירי קשר ברכבי חירום. ראה למשל:

תת"ע(ת"א) 5801-10-12 מדינת ישראל נ' כהן שור, לא פורסם (מיום 20.2.13);

תת"ע (ת"א) 871-01-13 מדינת ישראל נ' אבודרה, לא פורסם (7.3.13);

תת"ע (י-ם) 3212-01-13 מדינת ישראל נ' דארי, לא פורסם (13.3.13);

המ"ש (עכו) 3896-04-13 שחאדה נ' מדינת ישראל, לא פורסם (6.5.13)

[אושר בעפ"ת (חי') 16665-06-13 שחאדה נ' מדינת ישראל, לא פורסם (מיום 14.7.13)]

לסיכום

מכל האמור לעיל, ומאחר שהנאשם הודה בהחזקת מכשיר המירס תוך כדי תנועת הרכב, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה המיוחסת לו.

גזר דין

היות שמדובר בעבירת ברירת קנס בסך 1,000 ₪, והיות שאני מאמינה לנאשם כי סבר באמת ובתמים שרשאי הוא

עמוד 4

להשתמש במכשיר המירס כמכשיר קשר והדבר לא יהווה עבירה (הקפיד שלא לבצע שיחות במכשיר זה, אלא במכשיר
נייד אחר שברשותו), אני מוצאת לנכון לפנים משורת הדין וכדי לחסוך זמן שיפוטי וזמנם של הצדדים, לוותר על שמיעת
טיעונים לעונש ע"י שני הצדדים ולגזור על הנאשם מחצית מהקנס המקורי, **סך 500 ₪. הקנס ישולם עד לא יאוחר**
מיום 10/3/14.

צד שרואה עצמו נפגע מכך שלא טען לעונש בפני, רשאי לבקש בתוך 30 ימים ביטול גזר הדין ואקבע מועד דיון נוסף.

זכות ערעור בתוך 45 ימים מיום קבלת הכרעת הדין וגזר הדין.

מזכירות תשלח לנאשם גזר הדין ושובר לתשלום בדואר רשום.

ניתנה היום, ב' אדר תשע"ד, 02 פברואר 2014, בהעדר הצדדים